

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, în privința inculpatului

Lupașco Oleg..

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>14.09.2017 – 15.01.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>08.02.2018 – 07.03.2018,</i>
	<i>06.11.2018 – 05.12.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>11.05.2018 – 02.10.2018,</i>
	<i>18.02.2019 – 20.03.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 15 ianuarie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Lupașco Oleg a fost condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 2 ani și 8 luni închisoare, și în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 15.01.2018, deducându-se durata aflării în arest preventiv de la 18.08.2017 până la 12.09.2017.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Jizdan Vladislav, dar în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Instanța de fond a constatat că la 18 august 2017, aproximativ ora 01.00, inculpatul Lupașco Oleg, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Jizdan Vladislav, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, din interes material, au deteriorat cu ajutorul unei răngi metalice și a unei șurubelnițe geamul din termopan și au pătruns în incinta Sălii de Conferințe a Consiliului raional xx, din str.xx, or. xx, după care cu aceleași instrumente au deteriorat ușa de la intrare în sala de conferințe și ușa de la anticamera Președintelui raionului xx. Aflându-se ilegal în anticamera Președintelui raionului xx, din sertarul de la masă au luat o cheie și au deschis safeul metalic cu scopul de a sustrage bunuri materiale și bani, acțiune care nu a fost dusă până la capăt din cauze independente de voința lor, deoarece au fost reținuți de paznicul Bruma Valeriu.

Tot el, la 18 august 2017, aproximativ ora 01.00, împreună cu Jizdan Vladislav, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și manifestând o obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, aflându-se într-un loc public, adică în Consiliul raional xx, unde au pătruns ilegal, au deteriorat ușa de la sala de conferințe și ușa de la intrare în anticamera Președintelui raionul xx cu o șurubelniță și o rangă metalică, cauzându-i Consiliului raional xx un prejudiciu material în mărime de 10.407 lei, acțiuni care au fost curmate de către paznicul Bruma Valeriu.

Instanța a reținut că inculpatul, prin cerere scrisă, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că recunoaște integral vina în cele incriminate.

Deoarece probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 27, 186 alin. (2) lit.b), c) Cod penal, ca tentativa de furt, adică tentativa de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane comisă de două persoane și cu pătrundere în încăpere și pe art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit două infracțiuni mai puțin grave, care se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau munca neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau închisoare de până la 4 ani, și respectiv, cu amenda în mărime de la 750 la 1350 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani, de circumstanțele reale ale cauzei în coraport cu personalitatea inculpatului, de cumulul circumstanțelor atenuante și agravante constatate corespunzător, de scopul pedepsei penale, concluzionând că urmează a-i fi stabilită o pedeapsă la limita minimă prevăzută de dispozițiile art. 27, 186 alin. (2) lit. b) și d) și 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, raportată la prescripțiile din art. 364¹ Cod de procedură penală, adică de la 2 an și 8 luni până la 3 ani și 4 luni închisoare.

Totodată, instanța a statuat că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat este lipsit de relevanță. Or, comportamentul acestuia dedus din cadrul cercetării judecătorești, a demonstrat că el nu a conștientizat gradul și pericolul social al faptelor comise, iar atitudinea față de acțiunile săvârșite, denotă

incapacitatea de a se corecta și reeduca, ceea ce semnifică că la această etapă inculpatul prezintă pericol social și urmează a fi izolat de societate.

3. Avocatul Grigorii Placinta a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a luat în considerare că inculpatul a săvârșit infracțiunile pentru prima dată, acestea se atribuie la categoria celor mai puțin grave, a recunoscut vina, a reperat prejudiciul cauzat, căindu-se sincer de cele comise, că infracțiunea de furt nu a fost consumată și pedeapsa urma a-i fi aplicată conform dispozițiilor art. 81 Cod penal.

Ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, persoana inculpatului, față de acesta puteau fi aplicate dispozițiile art. 90 Cod penal, deoarece o astfel de pedeapsă v-a duce la corijarea lui.

Ulterior, avocatul a depus un apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și încheierii primei instanțe privind examinarea cauzei în procedură simplificată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat pe art. 27, 186 alin. (2) lit b) și c) Cod penal la muncă neremunerată în folosul comunității, iar pe art. 287 alin. (2) lit b) Cod penal să fie achitat.

El a indicat că, inculpatul recunoaște vina pe deplin, cu referire la faptul că a pătruns în clădirea Consiliului prin deteriorarea ferestrei și a ușilor cu scopul de a sustrage careva bunuri, pentru ce au și pregătit instrumentele respective.

Dar, ce ține de săvârșirea infracțiunii de huliganism agravant inculpatul nu a dat careva declarații de recunoaștere și nici nu a fost întrebat. Astfel, prima instanță la pronunțarea încheierii de admitere a cererii de examinare a cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, referitor la infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal nu s-a expus.

Prin urmare, prima instanță eronat a acceptat cererea de examinare a cauzei penale în mod simplificat, deoarece inculpatul a recunoscut doar tentativa de furt.

De asemenea, la aprecierea pedepsei, urmează a se ține cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii și personalitatea inculpatului. Deteriorarea ferestrei și a ușilor din clădirea Consiliului a avut loc nu din intenții huliganice, dar cu scopul de a pătrunde în încăperi pentru săvârșirea furtului. Prejudiciul a fost recuperat.

Inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, este invalid din copilărie, deci în privința lui poate fi aplicată o pedeapsă non-privată de libertate, conform sancțiunilor din art. 27, 186 alin. (2) lit b) și c) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lupașco Oleg a fost achitat pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a încălcat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece în încheierea protocolară din 11.01.2018 nu s-a referit și la infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit b) Cod penal. Astfel, cauza urmează a fi judecată în procedură generală.

Totodată, instanța de apel, analizând materialul probator administrat, a conchis că procurorul nu a prezentat suficiente probe că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulietta Devder, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurenta a invocat că instanța de apel nu a avut temei de a respinge cererea inculpaților privind examinarea cauzei în procedură simplificată.

Decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, de vreme ce motivarea soluției este expusă neclar, vag, fără o argumentare plauzibilă.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 octombrie 2018, recursul a fost admis, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel a omis să indice motivele pentru care a dispus anularea încheierii privind judecarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Or, ambii inculpați au menționat în cererile depuse, că recunosc vina infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu, adică pe art. 27, 186 alin. (2) lit. b) și c) și 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin încheierea protocolară din 11 ianuarie 2018, prima instanță a admis cererile inculpaților privind examinarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală, cerere ce a fost susținută și de către apărarea lor.

Prin urmare, instanța de apel, nu a ținut cont de practica judiciară constantă, care stabilește că, odată acceptată cererea de examinare a cauzei în procedură simplificată, nu se admite ulterior renunțul inculpatului de la aceasta.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, apelul suplimentar a fost respins, ca nefondat.

Apelul inițial a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Lupașco Oleg, condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), 287 alin. (2) lit. b), 84 Cod penal la 5 ani închisoare, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate pe un termen de probațiune de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în ordine simplificată, anterior nu a fost judecat.

Având în vedere aceste circumstanțe, prima instanță a stabilit definitiv inculpatului o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă.

Totodată, conform art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia pînă la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de

la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, deoarece inculpatul anterior nu a fost judecat, este la prima abatere de la legea penală, infracțiunile comise se califică ca mai puțin grave, în mod sincer s-a căit de cele comise și are o vârstă tânără, nu prezintă pericol social, executarea reală a pedepsei aplicate este una inechitabilă, fiind pasibilă suspendarea condiționată a executării ei pentru un termen de probațiune, în conformitate cu art. 90 Cod penal.

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurenta a invocat că instanța de apel a ignorat art. 61 Cod penal, conform căruia pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, cu aplicarea art. 90 Cod penal, este greșită și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Or, instanța de fond întemeiat a aplicat prevederile art. 7, 61,75 Cod penal, fiindu-i stabilită motivat inculpatului pedeapsa cu închisoare.

Instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui cod.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 8. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, luând în considerare mențiunea din rechizitoriu că: „*circumstanțe agravante ale vinovăției lui Lupașco Oleg, conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite*”, cât și faptul că inculpatul anterior nu a fost judecat, a comis infracțiuni mai puțin grave, s-a căit sincer de cele comise, are o vârstă tânără,

a solicitat examinarea cauzei în ordine simplificată, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor din art. 7, 61, 75 alin. (1) și (2), 90 Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului (*pct. 7. din decizie*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 8. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de

procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod evident, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că a aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, în privința inculpatului Lupașco Oleg Nicolae, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 aprilie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun